

בית משפט לתביעות קטנות בראשון לציון

ת"ק 20-08-26508 אייל נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

לפני כבוד השופט אילן בן-דור

מאיר אייל ת"ז 023684335

תובעים

-נגד-

מגדל חברה לביטוח בע"מ חברות 520004896

נתבעים

החלטה

1. נותבה לעיוני התביעה הזאת ובגדרה הערת המזכירות לתובע המתייחסת לכך שלפי נתונייה התובע הגיש תשעה תיקים בביהמ"ש לתביעות קטנות וזאת לכאורה נכון ליום הגשת התביעה.
2. אקדים ואציין שהמדובר בתביעה קטנה מאוגוסט 2020. דהיינו תביעה שחל לגביה הליך מיוחד שבגדרו התובע נדרש, בין היתר, למלא טופס מיוחד שהוא טופס 1 שבתוספת, לתקנות שיפוט בתביעות קטנות (סדרי דין), תשל"ז-1976 (להלן: "תקנות השיפוט"). הטופס כולל גם הצהרות מיוחדות המכוונות לכל תובע לאחר המילים "אני מצהיר". תקנה 3 מצווה בלשון בהירה ופשוטה: "3. (א) תביעה תיפתח בהגשת כתב תביעה לבית המשפט לפי טופס 1 שבתוספת."
3. מילוי הטופס, נוסחו והוראותיו אינם נתונים לבחירת התובע.
4. התביעה דן הוגשה במודעות לטופס. אולם, התובע לא מילא, בין היתר, את שתי ההצהרות החשובות שבסעיפים ג3 (1) ו-ג3 (2) שנוגעות לאימות העובדות בכתב הטענות. יתירה מכך, לא ניתן לראות שהתובע מילא מראש אחר דרישה חשובה אחרת המעוגנת בסעיף 4 לטופס, הנוגעת להגשת הליך זה שתכליתה לדעת אם התובע הגיש בבית משפט זה יותר מחמש תביעות קודמות.
5. כאמור, די בכך שהטופס מחייב התייחסות למספר תביעות קודמות כדי שהתובע יגלה את העובדה הזאת מראש. למעלה מהנחוץ אציין שדרישת הטופס אינה שרירותית והיא מתייבשת עם הוראת החוק הראשי בסעיף 60 (ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 (להלן: "חוק בתי המשפט"). סעיף 60 (ב) לחוק בתי המשפט חל כלפי כל הבא בשערי בית המשפט לתביעות קטנות וגם כלפי התובע דן. מתוך התחשבות גם ביתר האזרחים, והוא נותר בעינו גם לאחר שחלו במהלך השנים שינויים בתקרת הסמכות הכספית, הואיל ומדובר במשאב מוגבל.
6. לאדם הזכות להגיש תביעה קטנה, ברשימת עניינים שבחוק, אך בכפוף למגבלות שאינן סתמיות. לא קיימת זכות מוקנית אוטומטית ל"תובע שכבר הגיש באותה שנה באותו בית משפט יותר מחמש תביעות." לפיכך קיימת חובת גילוי בטופס.
7. תקנות השיפוט, והטופס, מגלמים נקודת איזון, המתחשבת לא רק באינטרס התובע, בכדאיותו ובנוחיותו, אלא גם באינטרס הצד שכנגד ובאינטרס הציבורי. עקב מוגבלות המשאב השיפוטי הצורך באיזון האינטרסים, שהוכר בעבר בפסיקה אף זכה לאחרונה לעיגון במפורש בסעיף 5 שבין עקרונות היסוד בתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018 (להלן: "התקנות החדשות") שנועדו להיות "מורה דרך בכל הנוגע להתנהלות בהליכים אזרחיים וכלי פרשני ראשון במעלה לסוגיות דיוניות, יחולו על כל עניין אזרחי המובא לפני בית המשפט, דהיינו, יחולו אף על הליכים אזרחיים אשר נקבעו בעניינם סדרי דין מיוחדים כגון, הליכי תובענות ייצוגיות, הליכי תביעות קטנות" (עמוד 57 לדברי ההסבר). אגב, התקנות החדשות מתייחסות בהקשר שונה למחיר הזמן הציבורי, וראו למשל בסעיף 33 לתקנות החדשות שלגביו הוסבר: "המשאב השיפוטי הינו משאב יקר ומוגבל ומשכך, נדרש "שומר סף".

בית משפט לתביעות קטנות בראשון לציון

ת"ק 20-08-26508 אייל נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

8.

המסננת כלפי "תובע שכבר הגיש באותה שנה באותו בית משפט יותר מחמש תביעות." כוללת ארבעה סממנים : סממן ראשון - הוא בהגבלה המתייחסת במפורש לאותו התובע הספציפי שכבר הגיש, סממן שני - הוא מגבלת זמן של "אותה שנה". המדובר לכאורה בשנה לפי הלוח הגרגוריאני, וזאת בשים לב למשמעות הביטוי "שנה" לפי סעיף 3 לחוק הפרשנות, תשמ"א-1981. סממן שלישי - הוא מגבלת המכסה המגבילה למספר של לא "יותר מחמש תביעות". אגב, הסממן השלישי מעוגן זה מכבר לגבי תביעות קטנות בחוק בתי המשפט, וכיום בהליך רגיל לאור הצורך במידתיות, גם בשים לב למדדי כמות, מעוגן ברפורמה שבתקנות החדשות. סממן רביעי- הוא בדיבר "באותו בית משפט". אגב לא נאמר באופן מפורש האם המדובר ב"אותו בית משפט לתביעות קטנות" שנזכר בתחילת סעיף 60 דהיינו בבית המשפט לתביעות קטנות באשר הוא, או בבית משפט לתביעות קטנות במיקום מסוים. החלופה הפרשנית הראשונה מבטיחה נגישות של רבים לערכאה מונעת יתרון למתדיין סדרתי ולא אחת מיומן, שלעיתים עשוי להיעזר בשירותים משפטיים ולבר משפטיים טובים יותר (השוו לרציונל שנדון בפרק המתייחס לשוויון בהליך האזרחי ביששכר רוזן-צבי ההליך האזרחי 126 (נבו, 2015). ער אני למחלוקת הקיימת בהקשר זה ודומה שפרשנות לשונית מתתיישבת עם שתי האפשרויות. ראו למשל ת"ק (תביעות קטנות פ"ת) 25837-10-16 יאיר חן נ' נילוס תוכנה בע"מ (פורסם בנבו, 09.03.2017). אולם, בלא להביע עמדה נחרצת, אציין שהפרשנות הראשונה המחילה את המגבלה על כל בית משפט לתביעות קטנות בלא להגדיר את מיקומו הגיאוגרפי מתיישבת יותר, עם היות המשאב של התביעות הקטנות מוגבל, עם השימוש הגובר בהליך נוכח העלאת התקרה הכספית והרצון להקצותו לרבים - אזרחים שבהם לא מעט צרכנים שלהם תביעה בשווי לא גבוה המעוניינים בסעד מהיר. פרשנות אחרת, עלולה להיות מוקשית מבחינה מעשית עקב אופציה שקיימת לתובע סדרתי, למשל מאיזור המרכז לצורך הגשת ריבוי תביעות כלפי גורם שיש כלפיו סמכות מקומית בלא מעט בתי משפט. כמו למשל חברת ביטוח. אכן, המדובר ב"הצרה" מכוונת ומדודה של זכות אדם מסוים לגישה לערכאה מסוימת, אך היא נועדה לשרת גם אחרים.

9.

במקרה דנן, התובע לא טרח למלא מראש את ההצהרות החלות גם כלפיו ופשוט השאיר את הרובריקות ריקות. על פי התיק, המזכירות טרחה וציינה באוזני התובע את המגבלה. מהערתה עולה כי נכון למועד הגשת תביעה זאת כבר חרג התובע ובאופן ממשי ממכסת התביעות העומדת לרשותו משנאמר: "הוסבר לתובע כי בשנה האחרונה נפתחו סה"כ 9 תיקים בבית המשפט לתביעות קטנות".

10.

לא ברור מדוע התובע לא מילא מראש את הטופס וגם לא התייחס לדברים במפורש לאחר הערת המזכירות.

11.

בנסיבות אלה מצאתי להורות על מחיקת התביעה. לפנים מהדין והואיל וטרם היה דיון בשלב זה, אין צו להוצאות. אם תוגש תביעה חדשה כמובן, בהליך המתאים, באופן המתאים בסמכות המותב החדש לקחת בחשבון גם את ההתנהלות בתיק זה.

ניתנה היום, י"ח אדר תשפ"א, 02 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.

בית משפט לתביעות קטנות בראשון לציון

ת"ק 26508-08-20 אייל נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ

אילן בן-דור, שופט